

การเปรียบเทียบการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Comparison of Cub Basic Unit Leader Training Course and Senior Basic Unit Leader Training of Bangkokthonburi University

สมบัติ เดชบารุง*

Sombat Dejbamrung

สมใจ เดชบารุง*

Somchai Dejbamrung

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นและการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี สาขาวิชาละ 201 คน และมีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น พบว่าโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น พบว่าโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) แนวทางปฏิบัติในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมมีดังนี้คือ ภาคความรู้ทางลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตรภาคปฏิบัติทางลูกเสือควรฝึกปฏิบัติบางส่วนในมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่เรียนภาคความรู้และฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยต้องแต่งเครื่องแบบทุกคน ควรมีการวัดผลประเมินผลทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัย และ ต้องมีการผ่านการฝึกอบรมในค่ายลูกเสือเพื่อรับวุฒิปัตร

* อาจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

คำสำคัญ : การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง/ การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the trainee's knowledge and skill level in cub basic unit leader training course, 2) the trainee's knowledge and skill level in senior basic unit leader training course, 3) the comparison of trainee's knowledge and skill level in cub basic unit leader training course and trainee's knowledge and skill level in senior basic unit leader training course, and 4) practical guideline for cub basic unit leader training in the trainee's knowledge and skill aspect and senior basic unit leader training in the trainee's knowledge and skill aspect. The samples of this research were 201 undergraduate students majoring in early childhood program, and in technology and educational innovation and computer science program at Faculty of Education in Bangkokthonburi University, including with the interview of expertises. The instrument was a questionnaire. The data collection has been carried out by the researcher as well as the statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The findings of the research revealed that 1) the trainee's knowledge and skill level in the cub basic unit leader training course was at high level as a whole, 2) the trainee's knowledge and skill level in senior basic unit leader training course was at high level as a whole, 3) the comparison of trainee's knowledge and skill level in cub basic unit leader training course and trainee's knowledge and skill level in senior basic unit leader training were significantly different at the statistical level of .05, and 4) the practical guideline for cub basic unit leader training course in the trainee's knowledge and skill aspect and senior basic unit leader training course in the trainee's knowledge and skill aspect revealed as follows; student should learn the scout knowledge on weekly basis, practice in scouting should be performed partially in the university site, student in both knowledge course and practice course should wear formal uniform, measurement and evaluation in knowledge course and practice course should be implemented, and student should have passed training course in the scout camp for official certification.

Keywords : Cub Basic Unit Leader Training Course/ Senior Basic Unit Leader Training Course

บทนำ

ขบวนการลูกเสือเป็นขบวนการทางการศึกษาแบบหนึ่งของเยาวชนเพราะเป็นขบวนการที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลทางด้านสมอง เพื่อให้เด็กมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด พัฒนาทางด้าน

ร่างกาย เพื่อให้มีร่างกายเจริญเติบโตเพียบพร้อมด้วยสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงและพัฒนาทางด้านจิตใจ ให้เป็นผู้มีศีลธรรม คิดและทำในสิ่งที่ดี ทั้งนี้เพื่อความเป็นพลเมืองดีต่อไปเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ (กอง วิสุทธารมณ, 2531: 78) การลูกเสือ

เปิดโอกาสให้เด็กทุกเพศ ทุกวัยและทุกฐานะมารวม
ในขบวนการด้วยการสมัครใจ ด้วยจิตใจที่เป็น
อิสระเสรี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา
ซึ่งอุดมการณ์นี้ได้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์
หลักการและวิธีการซึ่ง Robert Stephenson Smyth
Baden-Powell ผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้ให้ไว้เมื่อ
100 กว่าปีที่ผ่านมา ขบวนการลูกเสือเป็นขบวนการ
ที่มั่นคง (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2555: 15) การที่
จะสร้างเยาวชนให้มีพัฒนาการในด้านต่างๆ ได้
ผู้ใหญ่จะต้องเป็นผู้ที่จะฝึกอบรมเด็กเอง สำนักงาน
ลูกเสือแห่งชาติมีหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ใหญ่ผู้ที่จะ
ไปทำหน้าที่ผู้กำกับลูกเสือ มี 4 ประเภท นอกจาก
วิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไป ดังนี้ 1) วิชา
ผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นและชั้น
ความรู้ขั้นสูง 2) วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ ชั้นความรู้
เบื้องต้นและชั้นความรู้ขั้นสูง 3) วิชาผู้กำกับลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นและชั้นความรู้
ขั้นสูง 4) วิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ชั้นความรู้
เบื้องต้นและชั้นความรู้ขั้นสูง (สำนักงานลูกเสือ
แห่งชาติ, 2555: 23) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ได้จัดวิชาเรียนผู้กำกับลูกเสือให้กับนักศึกษา
ปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาปฐมวัย โดย
ใช้หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง
ชั้นความรู้เบื้องต้น จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการ
ของผู้กำกับลูกเสือโดยตรง ผู้สมัครเข้ารับการ
ฝึกอบรมควรมีอายุอย่างน้อย 18 ปี มีความรู้อย่างต่ำ
ม.3 หรือเทียบเท่าโดยปกติต้องเป็นผู้ที่ต้องผ่านการ
ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไปมาแล้ว
(สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2555: 4) สาขาวิชา
เทคโนโลยี และนวัตกรรม การศึกษาและ
คอมพิวเตอร์ศึกษา โดยใช้หลักสูตรการฝึกอบรม
วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น
จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้กำกับลูกเสือ

โดยตรง ผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมควรมีอายุอย่าง
น้อย 21 ปี มีความรู้อย่างต่ำ ม.3 หรือเทียบเท่าโดย
ปกติต้องเป็นผู้ที่ต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ
ลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไปมาแล้ว (สำนักงานลูกเสือ
แห่งชาติ, 2556: 4)

ปัญหาของการวิจัยโรงเรียนทั่วประเทศที่
ได้รับบรรจุตำแหน่งครูผู้ช่วยส่วนใหญ่ครูบรรจุใหม่
เหล่านั้น ไม่มีคุณวุฒิทางลูกเสือ เนื่องจาก
มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดวิชาผู้กำกับลูกเสือให้กับ
นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทางสายครู ทาง
สถานศึกษาจำเป็นต้องให้ครูเหล่านั้นที่ไม่มีความรู้
และทักษะทางลูกเสือ สอนลูกเสือในโรงเรียน
ตลอดปีการศึกษา ทำให้คุณภาพทางวิชาการและ
กิจกรรมลดลง นักเรียนไม่สามารถรับความรู้และ
ทักษะทางวิชาการลูกเสือได้อย่างเต็มที่ สถานศึกษา
บางแห่งพยายามส่งครูใหม่เข้ารับการอบรมวิชาผู้
กำกับลูกเสือแต่ก็ต้องคอยงบประมาณการจัดการ
ฝึกอบรมจากภาครัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ
การศึกษาส่วนท้องถิ่นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จะจัดฝึกอบรมให้แต่ก็ไม่สามารถจัดได้อย่างทั่วถึง
ผู้บริหารก็ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการเรียนการ
สอนลูกเสือในสถานศึกษาจึงทำให้กิจการลูกเสือไม่
เจริญก้าวหน้าอันเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้คือ
1) ผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานไม่ค่อยให้ความสำคัญกับกิจการลูกเสือ
ในสถานศึกษามากนัก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มี
ความเข้าใจในเรื่องงานลูกเสือในสถานศึกษา
เนื่องจากไม่เคยเป็นผู้นำในกิจกรรมลูกเสือของ
สถานศึกษา 3) ครูในสถานศึกษาไม่ค่อยมีความรู้
และทักษะเกี่ยวกับงานลูกเสือในสถานศึกษา
เนื่องจากเห็นว่ากิจกรรมลูกเสือมีวิธีการที่ยุ่งยากใน
การเรียนการสอน (ทอง วิสุทธธรรม, 2531: 44)
จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยพบว่า งานลูกเสือใน

สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญน้อย จึงทำให้งานลูกเสือไม่สามารถขับเคลื่อนไปทิศทางเดียวกันและเจริญก้าวหน้า ดังนั้นครูจึงต้องเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เพื่อสอนลูกเสือในโรงเรียนให้ เป็นมาตรฐานเดียวกันตามความต้องการของครูผู้สอนลูกเสือทั่วประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เห็นความสำคัญของวิชาผู้กำกับลูกเสือที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเยาวชนให้เด็กเป็นคนดีได้ในอนาคตจึงนำวิชาผู้กำกับลูกเสือมาบรรจุไว้ในหลักสูตรปริญญาตรี เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาในขณะที่นักศึกษาออกไปปฏิบัติการสอน สามารถนำวิชาลูกเสือไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยอาศัยแนวทางจากการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแต่ละประเภทและหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นหลักสูตรในระดับเดียวกันคือขั้นความรู้เบื้องต้น ซึ่งมีจุดประสงค์ร่วมกัน มีหลักการอันเดียวกัน และมีวิธีการในแนวเดียวกัน (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2555: 16) และหลักสูตรแต่ละประเภท มีการแบ่งกลุ่มวิชาเหมือนกันคือ วิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาพิเศษ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2550: 24) ผู้วิจัยจึงนำกลุ่มผู้ผ่านการฝึกอบรมมาเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้มาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้นและการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

คำถามการวิจัย

1. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด

2. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด

3. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างกันหรือไม่

4. แนวทางในการจัดฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้นและการฝึกอบรมด้าน

ความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีวิธีการอย่างไร

ชั้นความรู้เบื้องต้น และวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ณ ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อยู่ในระดับมาก
2. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อยู่ในระดับมาก
3. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีความแตกต่างกัน
4. แนวทางในการจัดฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นและการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีหลากหลายวิธีการฝึกอบรม

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาศาขาวิชาปทุมวิไล สาขาวิชาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษา ชั้นปี 2-4 สาขาวิชาละ 420 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง

แนวคิดและหลักการฝึกอบรม

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติได้กำหนดแนวทางในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ทั้งชั้นความรู้เบื้องต้นและชั้นความรู้ชั้นสูง โดยให้มีจุดประสงค์ร่วมกัน มีหลักการอันเดียวกัน และมีวิธีการในแนวเดียวกันและหลักสูตรแต่ละประเภทประกอบด้วยวิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาพิเศษ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง หลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ประวัติกิจการของการลูกเสือโลกกิจการลูกเสือสำรอง วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การเล่นเกม คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสำรอง การร้องเพลง ประวัติและโครงสร้างการลูกเสือไทย การชุมนุมรอบกองไฟ การร้องเพลง ระบบหมู่ การเล่าเรื่องที่เป็นคติ การวางแผนกำหนดการฝึกอบรม พิธีการลูกเสือสำรอง บทบาทของผู้กำกับลูกเสือ การแสดงเจียบ การบริหารงานในกองลูกเสือสำรอง ความสัมพันธ์กับกองลูกเสือสามัญ การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2550: 24) และการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นความรู้เบื้องต้น หลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบด้วย การกล่าวต้อนรับ วัตถุประสงค์และเทคนิคการฝึกอบรม จุดหมาย วิธีการและธรรมชาติของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เกมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ วินัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสัญญาณต่าง ๆ คำปฏิญาณและกฎของ

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประวัติและกิจการขององค์การลูกเสือโลก ประวัติและโครงสร้างการลูกเสือโลก เจื้อนลูกเสือ เสือสามัญรุ่นใหญ่ การผจญภัย หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การวางแผนกำหนดการฝึกอบรม การปฐมพยาบาล ระบบหมู่และการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกอง แผนที – เข้มทิศ การผูกแน่น การชุมนุมรอบกองไฟ การดำเนินงานในกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บทบาทของผู้นำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทดสอบสมรรถภาพ พิธีการลูกเสือสามัญ

รุ่นใหญ่ การอยู่ค่ายพักแรมแนวการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ การกล่าวปราศรัยครั้งสุดท้าย (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2556: 2) ทั้งสองหลักสูตรเป็นการฝึกอบรมในระดับเดียวกันคือระดับขั้นความรู้เบื้องต้น ซึ่งมีจุดประสงค์ร่วมกัน มีหลักการเดียวกัน และมีวิธีการในแนวเดียวกัน (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2555: 16) และหลักสูตรแต่ละประเภท มีกลุ่มวิชาเหมือนกันคือ วิชาแกน วิชาเฉพาะ และวิชาพิเศษ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2555: 24) ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรที่ 1

ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น

1. วิชาแกน
2. วิชาเฉพาะ
3. วิชาพิเศษ

ตัวแปรที่ 2

ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น

1. วิชาแกน
2. วิชาเฉพาะ
3. วิชาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น และการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยกำหนดให้นักศึกษาศาขวิชาปฐมวัย สาขาวิชาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา ชั้นปีที่ 2-4 สาขาละ 420 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น และวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น

ณ ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาญจนบุรี เป็นผู้ให้ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ประการ คือขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามโครงการโดยศึกษาข้อมูลการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง

ขั้นความรู้เบื้องต้น และการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงร่างงานวิจัยเสนอต่อมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขออนุมัติโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือนำไปทดลองปรับปรุงแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลจากการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ แล้วนำเสนอต่อมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยการอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษา ชั้นปีที่ 2-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ผ่านการฝึกอบรม สาขาละ 420 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชาเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษา ชั้นปีที่ 2-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี สาขาละ 201 คน จากผู้ผ่านการฝึกอบรมเป็นประชากร สาขาวิชาละ 420 คน จากการกำหนดขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) แบ่งเป็นสาขาละ 3 กลุ่ม และเทียบสัดส่วนของแต่ละกลุ่มแล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อของแต่ละกลุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่หนึ่ง ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ประกอบด้วย 1) วิชาแกน 2) วิชาเฉพาะ 3) วิชาพิเศษ

ตัวแปรที่สอง ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น ประกอบด้วย 1) วิชาแกน 2) วิชาเฉพาะ 3) วิชาพิเศษ

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ โดยสร้างแบบสอบถามจากขอบข่ายของเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น และการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ชนิดจัดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's Rating Scale)

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's rating scale, 1961: 74)

ฉบับที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิแบบไม่มีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางในการจัดฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นและการฝึกอบรมด้านความรู้และทักษะของผู้ผ่านวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งสองฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาปรับแก้ตามรายละเอียดของตัวแปร นำมาหาค่าความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

2. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้งสองฉบับไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประเภทละ 30 คน

3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามทั้งสองฉบับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1978: 161) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.941 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.937

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือทั้งสองประเภท ตามรายชื่อที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมทั้งสองประเภท ได้แบบสอบถามกลับคืนมา สาขาละ 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.58

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

3. การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ในประเด็นภาคความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น สถิติที่ใช้คือค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการ

ตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วเทียบกับ
เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best,1970:87)

ลูกเสือสำรองและสามัญรุ่นใหญ่ ขึ้นความรู้เบื้องต้น
สถิติที่ใช้คือ ค่า t-test

3. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับ
ความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขึ้นความรู้
เบื้องต้น

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง
ขั้นความรู้เบื้องต้น

ที่	วิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น	ระดับความรู้และทักษะ (n=166)	
		$\bar{X}$	S.D.
1	วิชาแกน	3.52	0.70
2	วิชาเฉพาะ	3.68	0.86
3	วิชาพิเศษ	3.64	0.91
รวม		3.62	0.71

จากตารางที่ 1 ระดับความรู้และทักษะของ
ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง
ขั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
พบว่าโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62,

S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าวิชา
เฉพาะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 3.68, S.D.=0.86)
รองลงมาก็คือวิชาพิเศษ ($\bar{X}$ = 3.64, S.D.=0.91) และ
ต่ำสุดคือวิชาแกน ($\bar{X}$ = 3.52, S.D.=0.70)

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ขั้นความรู้เบื้องต้น

ที่	วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้น	ระดับความรู้และ ทักษะ (n=166)	
		$\bar{X}$	S.D.
1	วิชาแกน	3.69	0.71
2	วิชาเฉพาะ	3.95	0.69
3	วิชาพิเศษ	3.88	0.75
รวม		3.84	0.49

จากตารางที่ 2 ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}= 3.84, S.D.=0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วิชาเฉพาะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}= 3.95, S.D.=0.69$) รองลงมาคือวิชาพิเศษ ($\bar{X}= 3.88, S.D.=0.75$) และต่ำสุดคือวิชาแกน ($\bar{X}=3.69, S.D.=0.71$)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นและระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น

กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ลูกเสือสำรอง	166	3.62	0.71		
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	166	3.84	0.49	-3.338	.001

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ดังนั้นระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าวิชาเฉพาะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือวิชาพิเศษและต่ำสุดคือวิชาแกน

2. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าวิชาเฉพาะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือวิชาพิเศษ และต่ำสุดคือวิชาแกน

3. การเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

พบว่าระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่าระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ดังนั้นระดับความรู้และทักษะทั้งวิชาแกน วิชาเฉพาะและวิชาพิเศษของผู้ผ่านการฝึกอบรมโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางปฏิบัติภาคความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และแนวทางปฏิบัติภาคความรู้และทักษะของผู้ผ่านวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีดังนี้ 1) ภาคความรู้ทางลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตร 2) ภาคปฏิบัติทางลูกเสือควรฝึกปฏิบัติบางส่วนในมหาวิทยาลัย 3) นักศึกษาที่เรียนภาคความรู้และฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยต้องแต่งเครื่องแบบทุกคน 4) ควรมีการวัดผลและการประเมินผลทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัย 5) ต้องมีการผ่านการฝึกอบรมในค่ายลูกเสือเพื่อรับวุฒิปัตร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากการฝึกอบรมวิชาผู้

กำกับลูกเสือ ตามระเบียบของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ผู้เข้าอบรมทุกคนต้องฝึกอบรมแบบพักแรมคืนเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากหลักวิชาการที่วิทยากรบรรยาย จากการปฏิบัติจริงที่ได้รับมอบหมายจากงานโดยใช้ขบวนการกลุ่ม จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ความรู้ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติจึงเกิดทักษะจากการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผอญชาญอรบรู (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนบ้านธาตุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการในการอบรมหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้เบื้องต้น ทำให้คณะครูมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ แท้บริสุทธิ์กุล (2558: 55) วิจัยเรื่องการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาลูกเสือที่มีประสิทธิภาพในค่ายลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดสำหรับลูกเสือในค่ายลูกเสือมีความเหมาะสมทั้งด้านความรู้และทักษะอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม ทั้งในทัศนะของผู้กำกับลูกเสือและในทัศนะของลูกเสือ

2. ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากการ

ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ตามระเบียบของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ผู้เข้าอบรมทุกคนต้องฝึกอบรมแบบพักแรมคืนเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากหลักวิชาการที่วิทยากรบรรยาย จากการปฏิบัติจริงที่ได้รับมอบหมายจากงานโดยใช้ขบวนการกลุ่ม จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ความรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจึงเกิดทักษะจากการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิย์ อินทรโสภะ (2559: 50) วิจัยเรื่องการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของผจญ ชาญอรบรู (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนบ้านธาตุ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการในการอบรมหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้เบื้องต้น ทำให้คณะครูมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาลูกเสือที่มีประสิทธิภาพในค่ายลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดสำหรับลูกเสือในค่ายลูกเสือมีความเหมาะสมทั้งด้านความรู้และทักษะอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม ทั้งในทัศนะของผู้กำกับลูกเสือและในทัศนะของลูกเสือ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัย

กรุงเทพธนบุรี พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ ระดับความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ดังนั้นระดับความรู้และทักษะทั้งวิชาแกน วิชาเฉพาะและวิชาพิเศษของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น มีรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีการและเกม เพลงจำนวนมากซึ่งจะต้องนำความรู้และทักษะไปใช้กับเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ส่วนการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น รายละเอียดเกี่ยวกับพิธีการและเกม เพลง ไม่ซับซ้อน ซึ่งจะต้องนำความรู้และทักษะไปใช้กับเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา เจริญเปลี่ยน (2553: 207) วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัฐพงษ์ ปะนาสังข์ (2553: 89) ได้วิจัยเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการจัดบุคลากร ประสพการณ์ด้านความรู้และทักษะ

ที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. แนวทางปฏิบัติภาคความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น และแนวทางปฏิบัติภาคความรู้และทักษะของผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่ามีแนวทางการปฏิบัติในการฝึกอบรมดังนี้ 1) การฝึกอบรมภาคความรู้ทางลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตร 2) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติทางลูกเสือควรฝึกปฏิบัติบางส่วนลูกเสือควรเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยทุกสัปดาห์ตามหลักสูตร 3) นักศึกษาที่เรียนภาคความรู้และฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยต้องแต่งเครื่องแบบทุกคน 4) ควรมีการวัดผลประเมินผลทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัย 5) ต้องมีการผ่านการฝึกอบรมในค่ายลูกเสือเพื่อรับวุฒิบัตร เนื่องจากหลักการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (2555: 12) กำหนดแนวการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นเพิ่มเติมชั้นความรู้ทั่วไป และชั้นความรู้ชั้นสูง โดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน ยึดหลักการอันเดียวกัน และแนวการฝึกอบรมใช้วิธีเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ แท้บริสุทธิ์กุล (2558: 55) วิจัยเรื่องการ

ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นได้เสนอแนวทางการฝึกอบรมด้านความรู้สามารถฝึกอบรมได้ทั้งในสถานที่ค่ายลูกเสือคราวหรือในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชณีย์ อินทรโสภะ (2559: 50) วิจัยเรื่องการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นได้เสนอแนวทางการฝึกอบรมด้านทักษะควรใช้ค่ายลูกเสือที่มีความพร้อมในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรสอนภาคปฏิบัติให้กับผู้รับการฝึกอบรมในขณะที่อยู่ในค่ายลูกเสือเพื่อให้เกิดทักษะทางวิชาการลูกเสือมากที่สุด
2. ควรให้นักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมไปฝึกปฏิบัติการสอนลูกเสือในโรงเรียนและให้มีการประเมินผลควบคู่กับสาขาวิชาที่ออกฝึกสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิชาผู้กำกับลูกเสือประเภทสามัญและวิสามัญ ที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย
2. ควรศึกษาความคิดเห็นจากผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือที่นำความรู้และทักษะทางลูกเสือไปใช้ในโรงเรียนที่ฝึกปฏิบัติงานหรือฝึกสอน

เอกสารอ้างอิง

- กอง วิศุทธธรรมณ์. (2531). **อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ. วัดเทพศิรินทราวาส. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทพนิมิตการพิมพ์.**
- ณัฐพงษ์ ปะนาสังข์. (2553). **การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.**
- ผจญ ชาญอรอบรู้. (2552). **การพัฒนาการดำเนินงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนบ้านธาตุ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 5 อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- รัชนิย์ อินทรโสภณ. (2559). **การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขึ้นความรู้เบื้องต้น. รายงาน การวิจัย ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี.**
- วาสนา เจริญเป็ยน. (2553). “การศึกษาการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตจังหวัด ราชบุรี”. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 7(1): 196.**
- สมใจ แท้บริสุททธิกุล. (2558). **การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขึ้นความรู้เบื้องต้น. รายงานการวิจัย ค่ายลูกเสือพระแท่นดงรัง จังหวัดกาญจนบุรี.**
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **รายงานการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนา ลูกเสือที่มีประสิทธิภาพในค่ายลูกเสือ. สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนัก ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล.**
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2550). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขึ้นความรู้เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- _____. (2555). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้ทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.**
- _____. (2556). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขึ้นความรู้เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรง พิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- Best, John W. (1970). **Research in Education.** New York: Prentice, Inc.
- Cornbach, Lee J. (1978). **Essentials of psychological Testing.** 3rd ed. New York : Herper & Row Publishers.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities.” **Journal for Education and Psychological Measurement**, No.3. November 1970: 608. Prentice – Hall Inc.
- Likert, Rensis. (1961). **New Pattern of Management.** New York: McGraw-Hill.